כל גגות פרק תשיעי עירובין צא.

מסורת הש"ס

ו) שבת קמו: [מנחות עב.], כ) לעיל עד., ג) לעיל מה: עפ"ז, ד) [לעיל פט., ופ"ק], ה) [לעיל פט.], ו) [לעיל כג:], ז) לעיל כד., ח) [עי' רש"י לעיל פד:], ט) [ל"ל רב יהודה אמר שמואל].

הגהות הב"ח

(ו) תוס' ד"ה אמר וכו' והשתא ניחא קרנת שמואל: (ב) ד"ה ושמואל וכו' תוס' ר"י ז"ל ד"ה ושמואל ר"י ע"ל דף פט ב ד"ה לא ישמוד:

מוסף רש"י

ומגג לחצר. ר"ם לטעמיה לאמר (לעיל כד.) לחד גגות ולחד חלוקות ולחד קרפיפות טולן רשות לחת הן לטלטל מזה לזה ותפילו של נשלים הרבה (שבת קמו:). לשלש חצירות. זו אינה אלא (לעיל מה:). ופתוחות לרה"ר. לכל אחת רשות לעצמה ואין לה ברייתא הרגל זו על זו, ולא הוו להו זו לפעים מזו שהרי פרוצות מחיצותיה ותפילו בפני עצמה (שם). ואחד קרפיפות. שאינן יותר מכדי קמחים (לעיל פט.). שם של בית קמחים הוא מטלטל כבולו ואם יותר ולא קוקף לגידה קלי ליה רשות לחת לגבי מגג לטלטל מבני חד לגבי חבר לטלטל כ' אמות כזה, להוציא ולהכניס מזה לזה (שבת קכ:). רשות אחת הן. לטלטל כלים שבתחו מגג זה לגג חבירו ולא לחבירו כשם שהיו מלוקין כך מלוקין למטה ולכלים שבתחו בחצר חוליתה לחבירתה וכן לקרפף וכן למגג לקרפף מן הגגין, והוחל וכולן רשות אחת היה ואין לך לעדר מחצר לחצר אלא בשביל כלים שבתחו בבית אחרת (לעיל עד.). לכלים שבתחו בתוכן. כלים שבתחו לאחד מהן מוציאין תוכן מזה לזה (לעיל פט.). תפילו הן של בעלים הרבה (לעיל כג.). ולא לכלים שבתחו בתוך הבית. וכיוצאים לחוץ על ידי שעירבו בני החצר, תקור להוציאן מחציהן לחצר אחרת, אם לא עירבו כ' החצירות יחד (לעיל פט.) תקור להוציאן מחצר לקרפף או לגג, דכיון דקרפף שמי רשויות הן ותפילו אחד נכנס (לעיל כב:).

וקרפיפות רשות לעצמן. ותפילו הן של כ' מבוים מטלטלין מזה לזה דהאמר ר"מ כל גגות העיר רשות אחת שמע מינה דס"ל לחלן רשות ממחלקת מחמת שינוי בעלים אלא כתים לחודייהו מפני שהם מזויינות לדירה דמה לי גגין ומה לי חצירות ומה לי קרפיפות אבל מגג לחצר ומגג לקרפף לר"מ לא ותפילו של מים אחד כדאמרינן[ב] גזירה משום מל ברה"ר וכ"ש כשהן של שנים ומחצר לקרפף נמי לא דשמעינן להו לרבנן לקמן בכריימתא דתסור לטלטל מחצר לקרפף ור"מ לא שמעינן ליה דפליג עלייהו להקל אלא כתולין רשויות דגגין הוחל ושמן שהם אבל כרשויות החלוקות בשמן לא שמעינן ליה למיקל דדוקא קאמר ר"מ גגות דתשתיתן שוה וכן חצירות וכן קרפיפות ותפילו הן של שנים דשניהם בעלים לא מיתסרי אלא כתים לר"מ ומגגין לרבנן אבל בחלוק תשתיות ושינוי שם הרשות קפיד הלכך מחצר לקרפף אסור ותפילו הוא שלו ושינו יותר מביח קמחים דעל כרחך הני קרפיפות בשאין יתיריס על בית קמחים קאמר דלי ביתיריס הוא ליתא רבי שמעון מטלטלין הן כרמלית היא וליכא מאן דפליג דמחצר למקבן גמרי[ג] ועוד בהדיא אמרינן בשלהי עושין פסין[ד] דפלוגתא דר"ש ורבנן בקרפף בית קמחים היא ותפילו מגר ובקרפף של בית אחד אסור רבנן דקאמרי התם קרפף יותר מבית קמחים שהוקף לדירה נזדע רובו הרי הוא כגגה כו' ואמר רב הונא בריה דרב יהושע כו' וכי דייקת בה שמעון מינה דלא שרי ר"ש אלא בקרפף בית קמחים ורבנן לית להו (שבת קכ:). רשות אחת הן. לטלטל כלים שבתחו מגג זה לגג חבירו ולא מחבירו לזה שהרי מלוקין למטה כך מלוקין למעלה וכלים שבתחו בחצר חוליתה לחבירתה וכן לקרפף וכן למגג לקרפף מן הגגין, והוחל וכולן רשות אחת היה ואין לך לעדר מחצר לחצר אלא בשביל כלים שבתחו בבית אחרת (לעיל עד.). לכלים שבתחו בתוכן. כלים שבתחו לאחד מהן מוציאין תוכן מזה לזה (לעיל פט.). תפילו הן של בעלים הרבה (לעיל כג.). ולא לכלים שבתחו בתוך הבית. וכיוצאים לחוץ על ידי שעירבו בני החצר, תקור להוציאן מחצר לחצר אחרת, אם לא עירבו כ' החצירות יחד (לעיל פט.) תקור להוציאן מחצר לקרפף או לגג, דכיון דקרפף שמי רשויות הן ותפילו אחד נכנס (לעיל כב:).

קרפיפות רשות לעצמן לדברי חכמים גגין וחצירות רשות אחת קרפיפות רשות אחת הן לדברי רבי שמעון כולן רשות אחת הן תניא כוותיה דרב תניא כוותיה דרב יהודה תניא כוותיה דרב כל גגות העיר רשות אחת הן ואסור להעלות ולהוריד מן הגגין לחצר ומן החצר לגגין וכלים ששבתו בחצר מותר לטלטלן בחצר בגגין מותר לטלטלן בגגין ובלבד שלא יהא גג גבוה י' או נמוך י' דברי ר"מ וחכ"א כל אחד ואחד רשות לעצמו ואין מטלטלין בו אלא בד' תניא כוותיה דרב יהודה [ו]אמר רבי כשהיינו לומדים תורה אצל ר"ש בתקוע היינו מעלין שמן ואלונטית מגג לגג ומגג לחצר ומחצר לחצר ומחצר לקרפף ומקרפף לקרפף אחר עד שהיינו מגיעין אצל המעיין שהיינו רוחצין בו אמר רבי יהודה מעשה בשעת הסכנה והיינו מעלין ס"ת מחצר לגג ומגג לחצר ומחצר לקרפף לקרות בו *אמרו לו אין שעת הסכנה ראיה: ר"ש אומר אחד גגין וכו': [ז]אמר רב הלכה כר"ש והוא שלא עירבו אבל עירבו לא דגזרינן דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר ושמואל אמר *בין עירבו בין שלא עירבו וכן אמר ר' יוחנן מי לחשך בין עירבו ובין שלא עירבו מתקיף לה רב חסדא לשמואל ולרבי יוחנן יאמרו שני כלים בחצר אחת זה מותר וזה אסור ר"ש לטעמיה דלא גזר [ח]דתנן א"ר שמעון למה הדבר דומה לשלש חצירות הפתוחות זו לזו ופתוחות לרה"ר ועירבו שתי החיצונות עם האמצעית היא מותרת עמהן והן מותרות עמה וב' החיצונות אסורין זו עם זו ולא גזר דילמא אתי לאפוקי מאני דהא חצר להא חצר ה"ג לא גזרינן דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר מתיב רב ששת [ט]ר"ש אומר אחד גגות אחד חצירות ואחד קרפיפות רשות אחת הן לכלים ששבתו בתוכן ולא לכלים ששבתו בתוך הבית אי אמרת בשלמא דעירבו היינו דמשכחת לה מאני דבתים בחצר אלא אי אמרת בשלא עירבו היכי משכחת לה מאני דבתים בחצר הוא מותיב לה והוא מפרק לה בבומתא וסודרא ת"ש

אמר רב הלכה כר"ש והוא שלא עירבו. מתן לפרש דר"ש מתן ממלק בין עירבו ולא עירבו וכ"ג בגגי עירבו סבר ליה כוותיה דת"ק בסמוך דפריך רב חסדא לשמואל ור' יוחנן ימאמרו ב' כלים בחלר אחת זה מותר וזה אסור מיקשי ליה דר"ש וכ"ג שתת נמי דפריך לרב אלא מי ממרת בשלא עירבו היכי משכחת מאני דבתים בחלר הא רב נמי מודה דר"ש לפילו בעירבו קאמר ולכן נראה דרב סבר ר"ש גופיה לא אמר אלא כשלא עירבו והשתא (ו) סבירא ליה שמואל ליפכא מדרב דשמואל לא גזר הכא לאמר בין עירבו בין לא עירבו וגבי שלא תניות גזר לסבר כרבנן דאמרי שלשתן מקורות לשיטת ר"ש דמי שהוציאוהו (לעיל מח: ד"ה רשות) ורב הכא גזר והתם לא גזר לפסיק התם כר"ש ועוד דמצי הכא שמואל דר"ש לטעמיה דלא גזר משום דסבר כוותיה דג' חצירות ולשיטת ר"ת סבר כרבנן:

ושמואל אומר בין עירבו בין [י]לא עירבו. והא לחמר [ט]שמואל בגיטין בהזורק (דף עט:) לא יעמוד אדם בגג זה ויקלוט מי שמים בגגו של חבירו אומר ר"י התם לקלוט (ב) ולהוליך לבימו קאמר דכמו שאסור לטלטל כלים שבאחו בבית לחבר ובגג שלא עירבו אפילו לר"ש כן אסור מגג ואחר לבית ודווקא מגגו של חבירו אבל מגג של עלמו יכול לקלוט ולהוליך לביתו ואין גג של חבירו אוסר עליו דשמואל לטעמיה דאמר (ג) לעיל גוד אסקיה מחיצתא ופ"ת מאי קמ"ל שמואל דפשימא דאסור להוליך לביתו ור"ל דאפילו מאני דבתים ש"מ שקולט מן האויר ועדיין לא נגעו מי שמים בגג: **מי** [כ]חשך. ר"י לא גרס ליה ואור"י לאחת בחודת בהוחת בהניס בכמה מקומות ור"ת גמי גרס ליה ומפרש מי השמיעך הלכה כר"ש בין עירבו ובין לא עירבו ולביטו שמואל ור' יוחנן תרוייהו סוברי שוין, ובין עירבו וכי לא עירבו הילכתא כר' שמעון. ואקשינן עלייהו, אי בשעירבו ואפילו מני דבתים לחצר, יאמרו שני כלים בחצר אחת, והני מני דקנו שביתה בחצר שרו, והני מני דקנו שביתה בבתים אסירי, ופרקינן אין ר' שמעון [ותנן] [דתנן] א"ר שמעון למה הדבר דומה לג' חצירות שפתוחות זו לזו כו', עד הכא נמי לא גזר דילמא אתי לאפוקי מני דבתים לחצר. מתיב **רב ששת**, ר' שמעון אומר אחד גגות כר', ואי אמות בשלא עירבו, אי לא עירבו מני דבתים לחצר היכי משכחת להו. ופריך רב ששת אליבא דרב לעולם בשלא עירבו, והני מני דקנו שביתה בבתים דמשתכחי בחצר היכי משכחת לה. כגון כותנא ופורדא דאינון כלי מלבוש, ולכשם בבית ויצא בחצר. וגזדכן לו ופשט אותם מעליו ונשארו בחצר. וכהני וכיוצא בהן תנן ולא לכלין ששבתו בתוך הבית.

וקרפיפות רשות לעצמן. ותפילו הן של כ' מבוים מטלטלין מזה לזה דהאמר ר"מ כל גגות העיר רשות אחת שמע מינה דס"ל לחלן רשות ממחלקת מחמת שינוי בעלים אלא כתים לחודייהו מפני שהם מזויינות לדירה דמה לי גגין ומה לי חצירות ומה לי קרפיפות אבל מגג לחצר ומגג לקרפף לר"מ לא ותפילו של מים אחד כדאמרינן[ב] גזירה משום מל ברה"ר וכ"ש כשהן של שנים ומחצר לקרפף נמי לא דשמעינן להו לרבנן לקמן בכריימתא דתסור לטלטל מחצר לקרפף ור"מ לא שמעינן ליה דפליג עלייהו להקל אלא כתולין רשויות דגגין הוחל ושמן שהם אבל כרשויות החלוקות בשמן לא שמעינן ליה למיקל דדוקא קאמר ר"מ גגות דתשתיתן שוה וכן חצירות וכן קרפיפות ותפילו הן של שנים דשניהם בעלים לא מיתסרי אלא כתים לר"מ ומגגין לרבנן אבל בחלוק תשתיות ושינוי שם הרשות קפיד הלכך מחצר לקרפף אסור ותפילו הוא שלו ושינו יותר מביח קמחים דעל כרחך הני קרפיפות בשאין יתיריס על בית קמחים קאמר דלי ביתיריס הוא ליתא רבי שמעון מטלטלין הן כרמלית היא וליכא מאן דפליג דמחצר למקבן גמרי[ג] ועוד בהדיא אמרינן בשלהי עושין פסין[ד] דפלוגתא דר"ש ורבנן בקרפף בית קמחים היא ותפילו מגר ובקרפף של בית אחד אסור רבנן דקאמרי התם קרפף יותר מבית קמחים שהוקף לדירה נזדע רובו הרי הוא כגגה כו' ואמר רב הונא בריה דרב יהושע כו' וכי דייקת בה שמעון מינה דלא שרי ר"ש אלא בקרפף בית קמחים ורבנן לית להו (שבת קכ:). רשות אחת הן. לטלטל כלים שבתחו מגג זה לגג חבירו ולא מחבירו לזה שהרי מלוקין למטה כך מלוקין למעלה וכלים שבתחו בחצר חוליתה לחבירתה וכן לקרפף וכן למגג לקרפף מן הגגין, והוחל וכולן רשות אחת היה ואין לך לעדר מחצר לחצר אלא בשביל כלים שבתחו בבית אחרת (לעיל עד.). לכלים שבתחו בתוכן. כלים שבתחו לאחד מהן מוציאין תוכן מזה לזה (לעיל פט.). תפילו הן של בעלים הרבה (לעיל כג.). ולא לכלים שבתחו בתוך הבית. וכיוצאים לחוץ על ידי שעירבו בני החצר, תקור להוציאן מחצר לחצר אחרת, אם לא עירבו כ' החצירות יחד (לעיל פט.) תקור להוציאן מחצר לקרפף או לגג, דכיון דקרפף שמי רשויות הן ותפילו אחד נכנס (לעיל כב:).

מתני' מבוי כוותיה דרב. תפילו בגג עלמו: **מותר לטלטלן בו.** תפילו בגג אחר: **ואין מטלטלין בו.** לקמן בו: **מגג לגג ומגג לחצר ומחצר לקרפף ומקרפף לקרפף** כולהו גרסינן: **והוא שלא עירבו.** כי החלירות כל אחת לעלמה להשתא לא שכיחי כלי הבתים בחצר וליכא למיגזר לי שרית להוליא כלים ששבתו שזו להכניסן לחנכרתה אחי לחפוקי נמי לה כלי הבית: **אבל עירבו.** כל חצר לעלמה ולא עירבו כ' החצירות יחד חסור לטלטל מזו לזו אפילו כלי החצר דכיון דשכיחי מאני דבתים בחצר גזרינן דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים שבחצר זו לחצר זו וכ"ש מודה הוא דקתני אבל לא לכלים ששבתו בתוך הבית: **מי לחשך** לא גרסינן: **היינו דמשכחת לה מאני דבתים בחצר.** לחיכחריך למיחני אבל לא לכלים ששבתו בתוך הבית: **[י]בומתא וסודרא.** ששבתו בתוך הבית והוליחן לחצר דרך מלבוש: תנני

עין משפט
נר מצוה

ד א מיי' פ"ג מהלכות עירובין הלכה יח ויהלי יט כן סמג עשין דרכון ג עור ש"ע ש"ח סי' שפב סעיף ג ויסי' שפח סעי' ח):

גליון הש"ס

גמ' אמרי לו אין שעת הסכנה ראיה. עי' מג"א סי' שז ס"ק ח:

רבינו חננאל

וקרפיפות רשות לעצמן. לדברי חכמים גגין רשות לעצמן וחצירות רשות לעצמן וקרפיפות רשות לעצמן, לדברי ר' שמעון כולן רשות אחד הן. תניא כוותיה דרב, כל גגות העיר רשות אחת הן, ואסור להעלות ולהוריד מגג לחצר ומחצר לגג, וכלים ששבתו בחצר מותר לטלטלם בכל החצר. וכלים ששבתו בגגין מותר לטלטלם בכל הגגין, ובלבד שלא יהא גג גבוה י' טפחים או נמוך י' טפחים (דברי ר' מאיר). וחכמים אומרים כל אחד ואחד רשות לעצמו, ואין מטלטלין בו אלא בד' אמות. תניא כרב יהודה אמר רבי כשהיינו לומדין תורה אצל ר' שמעון בתקוע היינו מעלין לו שמן ואלונטית מחצר לגג ומגג לקרפיף, ודברים פשוטין הן. פיסקא, ר' שמעון אומר אחד גגות וכו'. אמר רב (יהודי) הלכה כר' שמעון והוא שלא עירבו, בחצירות. אבל עירבו בחצירות, חיישינן דילמא אתי לאפוקי מני דשבתו בבתים לחצר. ואתי לטלטולי מן החצר לגגין ולקרפיפות. ושמואל ור' יוחנן תרוייהו שוין, ובין עירבו וכי לא עירבו הילכתא כר' שמעון. ואקשינן עלייהו, אי בשעירבו ואפילו מני דבתים לחצר, יאמרו שני כלים בחצר אחת, והני מני דקנו שביתה בחצר שרו, והני מני דקנו שביתה בבתים אסירי. ופרקינן אין ר' שמעון [ותנן] [דתנן] א"ר שמעון למה הדבר דומה לג' חצירות שפתוחות זו לזו כו', עד הכא נמי לא גזר דילמא אתי לאפוקי מני דבתים לחצר. מתיב **רב ששת**, ר' שמעון אומר אחד גגות כר', ואי אמות בשלא עירבו, אי לא עירבו מני דבתים לחצר היכי משכחת להו. ופריך רב ששת אליבא דרב לעולם בשלא עירבו, והני מני דקנו שביתה בבתים דמשתכחי בחצר היכי משכחת לה. כגון כותנא ופורדא דאינון כלי מלבוש, ולכשם בבית ויצא בחצר. וגזדכן לו ופשט אותם מעליו ונשארו בחצר. וכהני וכיוצא בהן תנן ולא לכלין ששבתו בתוך הבית.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com